SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2021/1031

2021 m. birželio 24 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2012/642/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 29 straipsnį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2012 m. spalio 15 d. Taryba priėmė Sprendimą 2012/642/BUSP ([1]) dėl ribojamųjų priemonių Baltarusijai;

(2) 2021 m. gegužės 24–25 d. Europos Vadovų Taryba priėmė išvadas, kuriose griežtai pasmerkė priverstinį „Ryanair“ orlaivio nutupdymą Minske (Baltarusija) 2021 m. gegužės 23 d. sukeliant grėsmę aviacijos saugai ir tai, kad Baltarusijos valdžios institucijos sulaikė žurnalistą Ramaną Pratasevičių ir Sofią Sapiegą. Jose Tarybos paprašyta patvirtinti papildomas tikslines ekonomines sankcijas;

(3) atsižvelgiant į to incidento rimtumą, vis dažnėjančius rimtus žmogaus teisių pažeidimus Baltarusijoje, šiurkščias represijas prieš pilietinę visuomenę, demokratinę opoziciją ir žurnalistus bei asmenis, priklausančius tautinėms mažumoms, turėtų būti priimtos papildomos tikslinės ekonominės sankcijos;

(4) šiame kontekste tikslinga nustatyti papildomus apribojimus, susijusius su prekyba ginklais;

(5) taip pat tikslinga nustatyti draudimą parduoti, tiekti, perduoti ar eksportuoti įrangą, technologijas ar programinę įrangą, skirtą visų pirma naudoti Baltarusijos valdžios institucijų ar jų vardu vykdomai interneto arba telefono ryšio stebėsenai ir perėmimui judriojo ar fiksuotojo ryšio tinkluose;

(6) be to, turėtų būti draudžiama parduoti, tiekti ar perduoti dvejopo naudojimo objektus kariniam naudojimui ir konkretiems asmenims, subjektams ar įstaigoms Baltarusijoje;

(7) taip pat tikslinga nustatyti papildomus prekybos apribojimus, susijusius su naftos produktais ir kalio chloridu (kalio karbonatas), taip pat prekėmis, naudojamomis tabako gaminių gamybai;

(8) be to, turėtų būti nustatyti apribojimai Baltarusijos vyriausybei, taip pat Baltarusijos valstybės finansų įstaigoms ir subjektams patekti į Sąjungos kapitalo rinką. Taip pat turėtų būti nustatytas draudimas teikti draudimo ir perdraudimo paslaugas Baltarusijos vyriausybei ir Baltarusijos viešosioms įstaigoms ir agentūroms;

(9) tam tikri draudimai turėtų būti nustatyti Europos investicijų bankui, kiek tai susiję su viešojo sektoriaus projektais. Taip pat turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės imtųsi veiksmų, kad Baltarusijoje būtų apribota daugiašalių plėtros bankų, kurių narėmis jos yra, veikla;

(10) tam tikroms priemonėms įgyvendinti reikalingi tolesni Sąjungos veiksmai;

(11) todėl Sprendimas 2012/642/BUSP turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

([1]) 2012 m. spalio 15 d. Tarybos sprendimas 2012/642/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje (OL L 285, 2012 10 17, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimas 2012/642/BUSP iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnio 3, 4 ir 5 dalys išbraukiamos;

2) įterpiami šie straipsniai:

„*2b straipsnis*

1. Valstybių narių nacionaliniams subjektams arba iš valstybių narių teritorijų draudžiama tiesiogiai arba netiesiogiai parduoti, tiekti, perduoti arba eksportuoti bet kokiam fiziniam ar juridiniam asmeniui, subjektui ar įstaigai Baltarusijoje arba naudojimui Baltarusijoje įrangą, technologijas arba programinę įrangą, skirtą visų pirma naudoti interneto ir telefono ryšio stebėsenai ar perėmimui judriojo arba fiksuotojo ryšio tinkluose, vykdomai Baltarusijos valdžios institucijų arba jų vardu, įskaitant bet kurios rūšies telekomunikacijų arba interneto stebėsenos arba perėmimo paslaugų teikimą, taip pat teikti finansinę paramą ar techninę pagalbą tokios įrangos, technologijų arba programinės įrangos instaliavimui, eksploatavimui arba naujinimui.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali leisti parduoti, tiekti, perduoti arba eksportuoti įrangą, technologijas arba programinę įrangą, įskaitant bet kurios rūšies telekomunikacijų arba interneto stebėsenos arba perėmimo paslaugų teikimą, taip pat susijusios finansinės paramos ar techninės pagalbos teikimą, nurodytus 1 dalyje, jei jos turi pagrįstų priežasčių manyti, kad Baltarusijos vyriausybė, viešosios įstaigos, korporacijos ar agentūros arba jų vardu ar jų nurodymu veikiantys fiziniai ar juridiniai asmenys arba subjektai tos įrangos, technologijų arba programinės įrangos nenaudos represijoms.

Atitinkama valstybė narė informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją apie visus pagal šią dalį suteiktus leidimus per dvi savaites nuo leidimo suteikimo.

3. Sąjunga imasi būtinų priemonių atitinkamiems elementams, kuriems turi būti taikomas šis straipsnis, nustatyti.

2c straipsnis

1. Valstybių narių nacionaliniams subjektams arba iš valstybių narių teritorijų, arba naudojantis su jų vėliavomis plaukiojančiais laivais ar jų orlaiviais draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai parduoti, tiekti, perduoti arba eksportuoti kariniam naudojimui Baltarusijoje ar bet kokiems kariniams galutiniams naudotojams Baltarusijoje visas dvejopo naudojimo prekes ir technologijas, išvardytas Tarybos reglamento (EB) Nr. 428/2009 ([2]) I priede, neatsižvelgiant į tai, ar tokių prekių ir technologijų kilmės vieta yra jų teritorijose.

2. Draudžiama:

a) fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar įstaigoms Baltarusijoje, kariniam naudojimui Baltarusijoje arba bet kokiam kariniam galutiniam naudotojui Baltarusijoje tiesiogiai arba netiesiogiai teikti techninę pagalbą, tarpininkavimo paslaugas arba kitas paslaugas, susijusias su 1 dalyje nurodytomis prekėmis ir technologijomis bei su tokių prekių ir technologijų tiekimu, gamyba, technine priežiūra ir naudojimu;

b) fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar įstaigoms Baltarusijoje, kariniam naudojimui Baltarusijoje arba bet kokiam kariniam galutiniam naudotojui Baltarusijoje tiesiogiai ar netiesiogiai teikti finansavimą arba finansinę paramą, susijusius su 1 dalyje nurodytomis prekėmis ir technologijomis, įskaitant visų pirma dotacijas, paskolas ir eksporto kredito draudimą, kurie būtų skirti tokioms prekėms ir technologijoms parduoti, tiekti, perduoti ar eksportuoti arba susijusiai techninei pagalbai, tarpininkavimo paslaugoms ar kitoms paslaugoms teikti.

3. 1 ir 2 dalyse nustatyti draudimai nedaro poveikio sutarčių, sudarytų anksčiau nei 2021 m. birželio 25 d., arba papildomų sutarčių, kurios būtinos tokioms sutartims įvykdyti, vykdymui.

([2]) 2009 m. gegužės 5 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 428/2009, nustatantis Bendrijos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų ir tranzito kontrolės režimą (OL L 134, 2009 5 29, p. 1).

2d straipsnis

1. Valstybių narių nacionaliniams subjektams arba iš valstybių narių teritorijų, arba naudojantis su jų vėliavomis plaukiojančiais laivais ar jų orlaiviais draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai parduoti, tiekti, perduoti arba eksportuoti dvejopo naudojimo prekes ir technologijas, įtrauktas į Reglamento (EB) Nr. 428/2009 I priedą, bet kuriems asmenims, subjektams arba įstaigoms Baltarusijoje, išvardytiems šio sprendimo II priede, neatsižvelgiant į tai, ar tokių prekių ir technologijų kilmės vieta yra jų teritorijose.

2. Draudžiama:

a) fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams arba įstaigoms Baltarusijoje, išvardytiems II priede, tiesiogiai arba netiesiogiai teikti techninę pagalbą, tarpininkavimo paslaugas arba kitas paslaugas, susijusias su 1 dalyje nurodytomis prekėmis ir technologijomis bei su tokių prekių ir technologijų tiekimu, gamyba, technine priežiūra ir naudojimu;

b) fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams arba įstaigoms Baltarusijoje, išvardytiems II priede, tiesiogiai ar netiesiogiai teikti finansavimą arba finansinę paramą, susijusius su 1 dalyje nurodytomis prekėmis ir technologijomis, įskaitant visų pirma dotacijas, paskolas ir eksporto kredito draudimą, kurie būtų skirti tokioms prekėms ir technologijoms parduoti, tiekti, perduoti ar eksportuoti arba susijusiai techninei pagalbai, tarpininkavimo paslaugoms ar kitoms paslaugoms teikti.

3. 1 ir 2 dalyse nustatyti draudimai nedaro poveikio sutarčių, sudarytų anksčiau nei 2021 m. birželio 25 d., arba papildomų sutarčių, kurios būtinos tokioms sutartims įvykdyti, vykdymui ir paramos, kuri būtina esamų pajėgumų Sąjungoje techninei priežiūrai ir saugai užtikrinti, teikimui.

4. 1 ir 2 dalyse nustatyti draudimai netaikomi dvejopo naudojimo prekių ir technologijų, skirtų esamų civilinių branduolinių pajėgumų techninei priežiūrai ir saugai užtikrinti, naudojimui ne kariniais tikslais ar nekariniams galutiniams naudotojams, eksportui, pardavimui, tiekimui ar perdavimui arba susijusiam techninės pagalbos arba finansinės paramos teikimui.

2e straipsnis

1. Valstybių narių nacionaliniams subjektams arba iš valstybių narių teritorijų, arba naudojantis su jų vėliavomis plaukiojančiais laivais ar jų orlaiviais draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai parduoti, tiekti, perduoti arba eksportuoti prekes, naudojamas tabako gaminių gamybai, fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar įstaigoms Baltarusijoje arba naudojimui Baltarusijoje, neatsižvelgiant į tai, ar tokių prekių kilmės vieta yra jų teritorijose.

2. Sąjunga imasi būtinų priemonių atitinkamiems objektams, kuriems turi būti taikomas šis straipsnis, nustatyti.

3. 1 dalyje nustatyti draudimai nedaro poveikio sutarčių, sudarytų anksčiau nei 2021 m. birželio 25 d. arba papildomų sutarčių, kurios būtinos tokioms sutartims įvykdyti, vykdymui.

2f straipsnis

1. Draudžiama pirkti, importuoti arba perduoti iš Baltarusijos naftos produktus.

2. Draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai teikti techninę pagalbą, tarpininkavimo paslaugas, finansavimą arba finansinę paramą, įskaitant išvestines finansines priemones, taip pat draudimo ir perdraudimo paslaugas, susijusius su 1 dalyje nurodytais draudimais.

3. Sąjunga imasi būtinų priemonių atitinkamiems objektams, kuriems turi būti taikomas šis straipsnis, nustatyti.

4. 1 dalyje nustatyti draudimai netaikomi naftos produktų, kurie yra reikalingi siekiant patenkinti pagrindinius pirkėjo Baltarusijoje arba humanitarinių projektų Baltarusijoje poreikius, pirkimui Baltarusijoje.

5. 1 ir 2 dalyse nustatyti draudimai nedaro poveikio sutarčių, sudarytų anksčiau nei 2021 m. birželio 25 d., arba papildomų sutarčių, kurios būtinos tokioms sutartims įvykdyti, vykdymui.

2g straipsnis

1. Draudžiama pirkti, importuoti arba perduoti iš Baltarusijos kalio chlorido (kalio karbonato) produktus.

2. Sąjunga imasi būtinų priemonių atitinkamiems objektams, kuriems turi būti taikomas šis straipsnis, nustatyti.

3. 1 dalyje nustatyti draudimai nedaro poveikio sutarčių, sudarytų anksčiau nei 2021 m. birželio 25 d., arba papildomų sutarčių, kurios būtinos tokioms sutartims įvykdyti, vykdymui.

2h straipsnis

Draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti, parduoti perleidžiamuosius vertybinius popierius ir pinigų rinkos priemones, kurių išpirkimo terminas viršija 90 dienų ir kurie išleisti po 2021 m. birželio 29 d., teikti investicines paslaugas arba pagalbą išleidžiant šiuos perleidžiamuosius vertybinius popierius ir pinigų rinkos priemones arba vykdyti kitokią su jais susijusią veiklą, jeigu juos išleido:

a) Baltarusijos Respublika, jos Vyriausybė, jos viešosios įstaigos, korporacijos arba agentūros;

b) Baltarusijoje įsteigta svarbi kredito arba kita įstaiga, jei 2021 m. birželio 29 d. daugiau kaip 50 % tos įstaigos akcijų yra valstybės nuosavybė arba kontroliuojama valstybės, kaip išvardyta III priede;

c) juridinis asmuo, subjektas arba įstaiga, įsteigti už Sąjungos ribų, kurių daugiau nei 50 % nuosavybės teisių tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso į III priede pateiktą sąrašą įtrauktam subjektui;

d) bet kuris juridinis asmuo, subjektas arba įstaiga, veikiantis šio straipsnio c punkte nurodyto arba į III priede pateiktą sąrašą įtraukto juridinio asmens, subjekto arba įstaigos vardu ar jų nurodymu.

2i straipsnis

1. Po 2021 m. birželio 29 d. draudžiama tiesiogiai arba netiesiogiai sudaryti susitarimą arba dalyvauti susitarime suteikti naujas paskolas arba kreditą, kurių išpirkimo terminas viršija 90 dienų:

a) Baltarusijos Respublikai, jos Vyriausybei, jos viešosioms įstaigoms, korporacijoms arba agentūroms;

b) Baltarusijoje įsteigtai svarbiai kredito arba kitai įstaigai, jei 2021 m. birželio 29 d. daugiau kaip 50 % tos įstaigos akcijų yra valstybės nuosavybė arba kontroliuojama valstybės, kaip išvardyta III priede;

c) juridiniam asmeniui, subjektui arba įstaigai, įsteigtiems už Sąjungos ribų, kurių daugiau nei 50 % nuosavybės teisių tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso į III priede pateiktą sąrašą įtrauktam subjektui;

d) bet kuriam juridiniam asmeniui, subjektui arba įstaigai, veikiančiam šios dalies c punkte nurodyto arba į III priede pateiktą sąrašą įtraukto juridinio asmens, subjekto arba įstaigos vardu ar jų nurodymu.

2. 1 dalyje nustatytas draudimas netaikomas paskoloms ar kreditams, turintiems konkretų ir dokumentais patvirtintą tikslą – teikti finansavimą nedraudžiamam prekių ir nefinansinių paslaugų tarp Sąjungos ir trečiųjų valstybių importui arba eksportui, įskaitant išlaidas prekėms ir paslaugoms, gautoms iš kitos trečiosios valstybės, kurios yra būtinos eksporto ar importo sutartims vykdyti.

3. Valstybės narės kompetentinga institucija taip pat gali tokiomis sąlygomis, kokios, jos nuomone, yra tinkamos, leisti teikti 1 dalyje nurodytas paskolas ar kreditus arba juose dalyvauti, jei kompetentinga institucija yra nustačiusi, kad:

a) atitinkama veikla vykdoma siekiant teikti paramą Baltarusijos civiliams gyventojams, pavyzdžiui, humanitarinės pagalbos, aplinkosaugos projektų ir branduolinės saugos srityse, arba paskola ar kreditas yra būtini siekiant laikytis teisinio ar teisės aktais nustatyto privalomųjų atsargų reikalavimo arba panašių reikalavimų, kad būtų užtikrintas Baltarusijos finansų įstaigoms, kurių dauguma akcijų priklauso Sąjungos finansų įstaigoms, taikomų mokumo ir likvidumo kriterijų laikymasis, ir

b) atitinkama veikla arba paskola ar kreditas nėra susiję su lėšomis ar ekonominiais ištekliais, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai teikiami 4 straipsnyje nurodytam asmeniui, subjektui ar įstaigai arba jų naudai.

Taikydama a ir b punktuose nustatytas sąlygas kompetentinga institucija reikalauja pateikti tinkamą informaciją apie naudojimąsi suteiktu leidimu, įskaitant informaciją apie atitinkamos veiklos paskirtį ir tos veiklos partnerius.

Atitinkama valstybė narė informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją apie visus pagal šį straipsnį suteiktus leidimus per dvi savaites nuo leidimo suteikimo.

4. 1 dalyje nustatytas draudimas netaikomas lėšų panaudojimams ar išmokėjimams pagal sutartį, sudarytą anksčiau nei 2021 m. birželio 25 d., jei tenkinamos šios sąlygos:

a) dėl visų tokių lėšų panaudojimų ar išmokėjimų sąlygų:

   i) buvo susitarta anksčiau nei 2021 m. birželio 25 d. ir

   ii) tą dieną ar po jos tos sąlygos nebuvo pakeistos, ir

b) anksčiau nei 2021 m. birželio 25 d. buvo nustatyta sutarties termino data dėl visų suteiktų lėšų visapusiško grąžinimo ir dėl visų sutartyje nustatytų įsipareigojimų, teisių ir pareigų panaikinimo; lėšų panaudojimų ir išmokėjimų sąlygos, nurodytos a punkte, apima nuostatas dėl grąžinimo laikotarpio trukmės kiekvienu lėšų panaudojimo ar išmokėjimo atveju, taikytos palūkanų normos arba palūkanų normos apskaičiavimo metodo, taip pat maksimalios sumos.

2j straipsnis

Draudžiama teikti draudimo arba perdraudimo paslaugas:

a) Baltarusijos vyriausybei, jos viešosioms įstaigoms, korporacijoms arba agentūroms;

b) bet kuriam fiziniam arba juridiniam asmeniui, subjektui arba įstaigai, veikiančiam a punkte nurodyto juridinio asmens, subjekto arba įstaigos vardu ar jų nurodymu.

2k straipsnis

Draudžiama sąmoningai ir tyčia dalyvauti veikloje, kurios tikslas arba poveikis yra tiesiogiai ar netiesiogiai apeiti 2c, 2d, 2e, 2f, 2g, 2h, 2i ir 2j straipsniuose nustatytus draudimus.

2l straipsnis

Be 2i straipsnyje nustatytų draudimų, draudžiama:

a) teikti bet kokias Europos investicijų banko (EIB) išmokas ar atlikti kitus jo mokėjimus pagal galiojančius Baltarusijos Respublikos ar jos viešųjų įstaigų ir EIB sudarytus susitarimus arba su jais susijusius;

b) EIB toliau vykdyti galiojančias techninės pagalbos paslaugų sutartis, susijusias su pagal a punkte nurodytus susitarimus finansuojamais projektais, kurie yra skirti tam, kad suteiktų tiesioginę arba netiesioginę naudą Baltarusijos Respublikai arba jos viešosioms įstaigoms, ir turi būti vykdomi Baltarusijoje.

2m straipsnis

Valstybės narės imasi veiksmų, būtinų, kad Baltarusijoje būtų apribota daugiašalių plėtros bankų, kurių narės jos yra, visų pirma Tarptautinio rekonstrukcijos ir plėtros banko ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko, veikla, be kita ko, balsuojant prieš naujas paskolas ar kitas 2i straipsnyje minėtų subjektų, išskyrus nurodytuosius jo 2 ir 3 dalyse, finansavimo formas, ir nedarant poveikio projektams, kuriais finansuojamas privatus sektorius remiant mažąsias ir vidutines įmones.“;

3) priedas iš dalies keičiamas taip, kaip išdėstyta šio sprendimo priede.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta 2021 m. birželio 24 d.

Tarybos vardu
Pirmininkė
A. P. ZACARIAS

PRIEDAS

1. Sprendimo 2012/642/BUSP priedas pervadinamas I priedu;

2. pridedami šie priedai:

„*II PRIEDAS*

2d STRAIPSNYJE NURODYTŲ JURIDINIŲ ASMENŲ, SUBJEKTŲ AR ĮSTAIGŲ SĄRAŠAS

III PRIEDAS

2h IR 2i STRAIPSNIUOSE NURODYTŲ JURIDINIŲ ASMENŲ, SUBJEKTŲ AR ĮSTAIGŲ SĄRAŠAS

Belarusbank

Belinvestbank (Baltarusijos plėtros ir rekonstrukcijos bankas)

Belagroprombank“.